

AİHM'den Perinçek Davasında Nihai Karar

Posted on 16/10/2015

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) Büyük Daire, Ermeni Soykırımı'na ilişkin "Perinçek-İsviçre" davasında bugün kararını açıkladı. AİHM, Vatan Partisi Genel Başkanı Doğu Perinçek'le ilgili davada İsviçre'nin itiraz başvurusunu reddetti.

Kararı 7'ye karşı 10 oyla alan AİHM Büyük Dairesi, [94 sayfalık kararıyla](#), İsviçre'nin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (AİHS) ifade özgürlüğü ile ilgili 10. Maddesini ihlal ettiğini onamış oldu.

AİHM 2. Daire'nin Perinçek lehine verdiği "ifade özgürlüğü" içerikli karara İsviçre hükümeti itiraz etmiş, dava yeniden görülmek üzere Büyük Daire'ye taşınmıştı.

Ermenistan da insan hakları savunucusu, hukukçu Amal Alamuddin Clooney'in de dahil olduğu bir heyet tarafından temsil edileceği davada müdahil olarak yer almıştı.

İsviçre kararı temyiz etti

Perinçek, İsviçre'de Ermeni soykırımının olmadığı ileri süren sözleri nedeniyle 2007'de cezalandırılınca 2008'de AİHS'in 10. Maddesi uyarınca ifade özgürlüğünün ihlal edildiğini söyleyerek AİHM'e başvurmuştu.

AİHM başvurusuna ilişkin 17 Aralık 2013'te aldığı kararla, İsviçre'nin sözleşme maddesini ihlal ettiğine karar verdi. İsviçre AİHM 2. Dairesinin verdiği bu kararı Büyük Daire'ye taşıdı.

Temyiz duruşması Büyük Daire'de 28 Ocak'ta görülen temyiz duruşmasında mahkeme

üyeleri tarafları dinledi ve kararını ileri bir tarihte açıklayacağını duyurdu. Karar bugün açıklandı.

AIHM neden lehte karar verdi?

AIHM 2. Daire, 17 Aralık 2013'te verdiği ilk kararda, oy çokluğuyla, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin "İfade Özgürlüğü" başlıklı 10. maddesinin İsviçre mahkemeleri tarafından ihlal edildiğine hükmetmiş, başvurunun, Ermeni halkını hedef alan eylemlerin gerçek olup olmadığına veya hukuken soykırım olarak nitelendirilip nitelendirilemeyeceğine ilişkin olmadığını açıklamıştı.

Karar metninde "soykırım" ayrıntılı bir şekilde tanımlanarak, hukuki bir kavram olduğuna dikkat çekilmiş ve karara gerekçe olarak da 1915 olaylarının hukuki tanımıyla ilgili akademik camiada genel bir uzlaşma olmadığı belirtilmişti.

Uluslararası Soykırım Araştırmacıları Birliği, açık mektup yayınlayarak, Ermeni Soykırımı'na ilişkin akademik camiada herhangi bir tartışmanın olmadığını, alınan kararın ifade özgürlüğüne değil, inkarcılığa hizmet ettiğini ifade etmişti.

Ne olmuştu?

İsviçre'deki Lozan Sulh Ceza Mahkemesi, 2007 yılında Ermeni Soykırımı'nı "uluslararası bir yalan" olarak nitelendirdiği için İşçi Partisi (İP) lideri Doğu Perinçek'i "ırk temelinde ayrımcılık" suçunu düzenleyen İsviçre Ceza Yasası'nın 261. maddesi uyarınca cezalandırmıştı.

İsviçre'de Vaud Temyiz Mahkemesi de, Perinçek hakkında Lozan Sulh Ceza Mahkemesi'nin

verdiği karara itirazı reddetmişti. Perinçek'in avukatı Federal Mahkemeden sonuç alayınca AİHM'e başvurdu. AİHM 2013'te verdiği kararda İsviçre'nin, Perinçek'in ifade özgürlüğünü ihlal ettiğine karar vermişti.

AİHM, oyçokluğuyla alınan kararında, İsviçre Mahkemesi'nin Perinçek'i mahkum etmesindeki gerekçeleri yetersiz bulmuş; ortak kanaat bulunmayan bu gibi meselelerde farklı görüşlerin cezalandırılmasının "caydırıcı etki" yapacağını ifade etmişti.

Yasalar ne diyor?

1 Ocak 2005'ten beri yürürlükte olan İsviçre Ceza Yasası'nın 261. maddesinin 3. cümlesi şu şekilde:

"Her kim, söz, yazı, görüntü, hareket ve başka tüm yollarla insan onuruna saldırı oluşturacak şekilde bir kişi veya gruba yönelik ırkları, etnik aidiyetleri veya dinleri nedeniyle alçaltır veya ayrımcılık yaparsa; aynı nedenle, soykırım veya insanlığı karşı işlenen diğer suçları kaba bir şekilde inkar ederse, hafife alırsa veya haklılığını savunursa üç yıla kadar özgürlükten mahrum bırakılma veya para cezasına mahkum edilir."

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi 10. Madde:

1. Herkes görüşlerini açıklama ve anlatım özgürlüğüne sahiptir. Bu hak, kanaat özgürlüğü ile kamu otoritelerinin müdahalesi ve ülke sınırları söz konusu olmaksızın haber veya fikir alma ve verme özgürlüğünü de içerir. Bu madde, devletlerin radyo, televizyon ve sinema işletmelerini bir izin rejimine bağlı tutmalarına engel değildir.

2. Kullanılması görev ve sorumluluk yükleyen bu özgürlükler, demokratik bir toplumda

zorunlu tedbirler niteliğinde olarak, ulusal güvenliğin, toprak bütünlüğünün veya kamu emniyetinin korunması, kamu düzeninin sağlanması ve suç işlenmesinin önlenmesi, sağlığın veya ahlakın, başkalarının şöhret ve haklarının korunması veya yargı gücünün otorite ve tarafsızlığının sağlanması için yasayla öngörülen bazı biçim koşullarına, sınırlamalara ve yaptırımlara bağlanabilir. (AS)

Kaynak: bianet.org